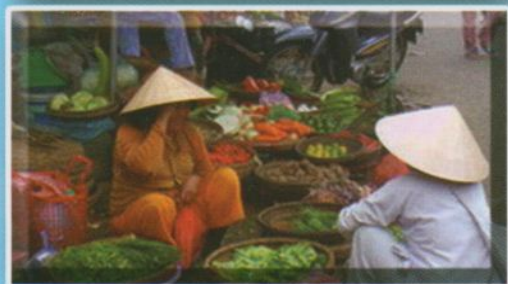

ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนา แรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2555

และ

แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2556

(ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555-2559)

กระทรวงแรงงาน
ร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีที่เกี่ยวข้อง
เมษายน 2556

พระบรมราชาโฆวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2556

งานของแต่ละคนนั้น เป็นงานส่วนรวม มีผลที่กว้างขวาง
เกี่ยวข้องกับบ้านเมืองและบุคคลทุกคนทุกฝ่าย. เมื่อเป็นงานส่วนรวมและมีผล
เกี่ยวข้องกับคนหมู่มาก ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ อันเนื่องมาจากความคิดเห็น
ไม่ตรงกัน ก็ย่อมเกิดมีขึ้นบ้างเป็นปรกติธรรมดา. ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงาน
ของแต่ละคน ตลอดจนทุกคนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงต้องมีใจที่หนักแน่นและเปิดกว้าง
รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างแม้กระทั่งคำวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีสติ ใช้ปัญญาและ
เหตุผลเป็นเครื่องปฏิบัติวินิจฉัย โดยถือว่าความคิดเห็นและคำวิพากษ์วิจารณ์นั้น
คือการระดมสติปัญญาและประสบการณ์อันหลากหลายจากทุกคนทุกฝ่าย
เพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติบริหารงานและการแก้ไขปัญหาค่าต่าง ๆ ให้งานทุกส่วน
ทุกด้านของแต่ละคนสำเร็จผลเป็นความเจริญมั่นคงแก่ประเทศชาติและประชาชน
อย่างแท้จริง.

อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช
วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(พระบรมราชาโฆวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๕๖)

ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนา แรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2555

และ

แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2556

(ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555-2559)

กระทรวงแรงงาน
ร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีที่เกี่ยวข้อง
เมษายน 2556

คำนำ

ปีงบประมาณ 2555 เป็นปีแรกของการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม กระทรวงแรงงานในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ได้จัดทำ “แผนปฏิบัติการส่งเสริม ค้ำครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559” (ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบ รวมทั้งการติดตามผลการดำเนินงาน ให้เกิดผลสัมฤทธิ์และประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ซึ่งมีหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ จำนวน 9 กระทรวง 21 หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงแรงงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ (Homenet Thailand) และศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบระดับชาติ

หนังสือ “ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม ค้ำครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบประจำปีงบประมาณ 2555 และ แผนปฏิบัติการส่งเสริม ค้ำครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2556 (ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555-2559) เล่มนี้” ประกอบด้วยสาระสำคัญ 3 ส่วน **ส่วนที่ 1** ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม ค้ำครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบประจำปีงบประมาณ 2555 **ส่วนที่ 2** แผนปฏิบัติการส่งเสริม ค้ำครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2556 ซึ่งได้มีการทบทวน/ปรับปรุงจากแผนปฏิบัติการส่งเสริมค้ำครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 - 2559 **ส่วนที่ 3** สรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญ ๆ และภาคผนวก

กระทรวงแรงงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนผู้สนใจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหาร ตลอดจนหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการนำไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งได้ใช้ในการประสานความร่วมมือ และประสานงานการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและการบริหารจัดการด้านแรงงานนอกระบบต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
เมษายน 2556

สารบัญ

		หน้า
ส่วนที่ 1	ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2555	1 - 41
	● สรุปเฉลี่ยความสำเร็จผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2555 ตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ 1 1 ● สรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ประจำปีงบประมาณ 2555 ตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ 10 ตัวชี้วัด 2 ● ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ประจำปีงบประมาณ 2555 (ตุลาคม 2554 – ตุลาคม 2555) ■ ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ขยายขอบเขตการคุ่มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคง 13 ■ ยุทธศาสตร์ที่ 2 : เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบ เพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ 24 ■ ยุทธศาสตร์ที่ 3 : เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ 31	
ส่วนที่ 2	แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2556	39 - 98
	● สรุปสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2556 39 ● ยุทธศาสตร์ที่ 1 ขยายขอบเขตการคุ่มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคงทางสังคม - สรุปความเชื่อมโยงระหว่างเป้าประสงค์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่ 1 43 - กลยุทธ์ที่ 1 : เสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงด้านสวัสดิการสังคมและประกันสังคม 45 - กลยุทธ์ที่ 2 : เสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงด้านสุขภาพในมิติอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานรวมทั้งส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีนโยบาย คุ่มครองด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน 54 - กลยุทธ์ที่ 3 : ยกร่าง/ปรับปรุง/พัฒนา/ออกกฎหมายคุ่มครองแรงงานนอกระบบ รวมทั้งการให้สัตยาบันอนุสัญญาที่สำคัญ และให้สอดคล้องกับงานที่มีคุณค่าของ ILO 63 ● ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ - สรุปความเชื่อมโยงระหว่างเป้าประสงค์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่ 2 69 - กลยุทธ์ที่ 1 : ส่งเสริมการมีงานทำอย่างยั่งยืน 71 - กลยุทธ์ที่ 2 : เพิ่มสมรรถนะและผลิตภาพแรงงานที่สอดคล้องกับสาขาอาชีพ 79 - กลยุทธ์ที่ 3 : จัดระบบมาตรฐานฝีมือแรงงาน 85 - กลยุทธ์ที่ 4 : ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน 87 - ในการเพิ่มสมรรถนะของแรงงานนอกระบบ	

● ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ	
สรุปความเชื่อมโยงระหว่างเป้าประสงค์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่ 3	89
กลยุทธ์ที่ 1 : พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแรงงานนอกระบบ	91
กลยุทธ์ที่ 2 : พัฒนากลไกการทำงานในระดับชาติและระดับท้องถิ่น	92
กลยุทธ์ที่ 3 : ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย	94
กลยุทธ์ที่ 4 : สนับสนุนการมีแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ฯ และพัฒนาระบบติดตามประเมินผล	97

ส่วนที่ 3   สรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญ   99 - 202

● สรุปผลการประชุมเข้าร่วมเวทีสมัชชาแรงงานนอกระบบ กรุงเทพมหานคร “รวบกระจุก ทุกซ์กระจาย VS สุขกระจาย รายได้เพิ่ม” วันที่ 11 กันยายน 2555 ศาลาว่าการ กรุงเทพมหานคร	99
● การจัดเวทีสมัชชาแรงงานนอกระบบ จังหวัดขอนแก่น : ความเสี่ยงที่หลีกเลี่ยงได้? (สุขภาพ สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงในอาชีพและรายได้) เมื่อวันจันทร์ที่ 17 กันยายน 2555 ณ โรงแรมโซซะ จังหวัดขอนแก่น	102
● สรุปการจัดเวทีสมัชชาแรงงานนอกระบบ กรุงเทพมหานคร “หลักประกันชีวิต สิทธิ แรงงานนอกระบบ : สุขภาพ สวัสดิการและงานที่มั่นคง” วันที่ 4-5 ตุลาคม 2555 ณ โรงแรมรามาร์กเด้นส์ กรุงเทพมหานคร	123
● สรุปการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2556	156

ภาคผนวก   202 - 224

● คำสั่งกระทรวงแรงงาน ที่ 318/2555 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 - 2559	203
● สรุปจำนวนแรงงานนอกระบบ ภาพรวมทั้งประเทศ	207
สรุปจำนวนแรงงานนอกระบบ ภาคกลาง	208
สรุปจำนวนแรงงานนอกระบบ ภาคเหนือ	211
สรุปจำนวนแรงงานนอกระบบ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	213
สรุปจำนวนแรงงานนอกระบบ ภาคใต้	216
● ภาพประกอบการประชุม	219